

Lietuvos švietimo ir
mokslo profesinė sąjunga

LIETUVOS ŠVIETIMO IR MOKSLO PROFESINĖ SĄJUNGA

J. Jasinskio 9 - 400, 01112, Vilnius.

Tel. +370 68227745, +370 62036179 info@svietimoprofsajunga.lt

www.svietimoprofsajunga.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre jm. kodas 305187044

Ministrei Pirmininkei

Ingridai Šimonytei

2023-05-16 Nr. Sd-084

Švietimo, mokslo ir sporto ministrei

Jurgitai Šiugždinienei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 28, 42, 43, 44, 66 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“ DERINIMO

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinė sąjunga (toliau – LŠMPS) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 28, 42, 43, 44, 66 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ ir teikia savo pastabas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 28, 42, 43, 44, 66 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Projektas):

1. Projekto 43 str. 8 d. 7 ir 8 p. numato bendruosius kriterijus, kurie skirti tik valstybės ir savivaldybių mokykloms, tačiau jie neapima nevalstybinių mokyklų, kurios sudaro reikšmingą dalį švietimo įstaigų, ir kurioms šie reikalavimai nebus taikomi. Atsižvelgiant į tai, kad nevalstybinėms mokykloms taip pat yra skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto, LŠMPS nuomone, tokie patys kriterijai turi būti taikomi ir nevalstybinėms mokykloms. Dėl šios priežasties, LŠMPS siūlo papildyti 43 str. 7 ir 8 p. ir juos išdėstyti taip:

„7) mokinių skaičius valstybės, ~~ir~~ savivaldybės **ir nevalstybinės** mokyklos klasėse atitinka leistiną mažiausią ir (arba) didžiausią mokinių skaičių, nustatytą Vyriausybės, atsižvelgiant į bendrojo ugdymo programos lygmenį, mokinių individualių ugdymosi poreikių tenkinimą, mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, Vyriausybės nustatytus klasių jungimo principus ir siekiant valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo;

8) mokinių skaičius valstybės, ~~ir~~ savivaldybės **ir nevalstybinės** mokykloje atitinka leistiną mažiausią mokinių skaičių, nustatytą Vyriausybės, atsižvelgiant į mokyklos tipą, paskirtį, sąlygų sudarymą užtikrinti užsienio kalbų, pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo vaikų švietimo

užsiėmimų pasiūlą, tenkinančią individualius mokinių ugdymosi poreikius, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.“

2. Siekiant išvengti piktnaudžiavimo steigiant ilgąsias gimnazijas, LŠMPS siūlo Projekto 43 str. 11 d. papildyti nauju 4 p. ir jį išdėstyti taip:

„4) **visų klasių mokiniai mokomi pagal netradicinio ugdymo koncepciją ir savitą pedagoginę sistemą**“.

3. Projekto 67 str. 1 d. pirmame sakinyje nustatyta, kad formaliojo švietimo programoms valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti skiriamos lėšos iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų. LŠMPS atkreipia dėmesį, kad siūlomas 1 d. pakeitimas taikomas mokykloms, tačiau nėra aiškiai nurodoma kokioms. Dėl šios priežasties LŠMPS siūlo tikslinti pakeitimo formuluotę ir nurodyti, kad taikoma valstybinėms, savivaldybių ir nevalstybinėms mokykloms. Papildomai LŠMPS atkreipia dėmesį, kad paskutiniame 1 d. pakeitimo sakinyje nustatyta, kad tik savivaldybės padengia lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, sumažinimą. Atsižvelgiant į tai, kad mokyklos gali būti ne tik savivaldybių, bet valstybinės ir nevalstybinės, siūloma papildyti 1 d. paskutinį sakinį, o visą 67 str. 1d. redakciją išdėstyti taip:

„1. Formaliojo švietimo programoms valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, išskyrus aukštąsias mokyklas, finansuoti, neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų taikomi mokymo lėšų skyrimo klasei (grupei) ir (arba) vienam mokiniui principai. Mokymo lėšos, skiriamos iš valstybės biudžeto lėšų, apskaičiuojamos, paskirstomos ir naudojamos pagal Vyriausybės patvirtintus tvarkos aprašus. Šiuose aprašuose nustatytais atvejais savivaldybės turi teisę juose nustatytą dalį mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, paskirstyti ugdymo reikmėms savo nustatyta tvarka. Vyriausybės nustatytais atvejais **valstybinėms, savivaldybių ir nevalstybinėms mokykloms**, klasėms, kuriose mokinių skaičius neatitinka Vyriausybės nustatyto mažiausio ir (arba) didžiausio leistino mokinių skaičiaus, mokymo lėšos iš valstybės biudžeto neskiriamos arba skiriamos mokymo lėšos mažinamos Vyriausybės nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai mokinių skaičius **valstybinių, savivaldybių ir nevalstybinių** mokyklų klasėse nesiekia Vyriausybės nustatyto mažiausio leistino mokinių skaičiaus klasėje, bet tokių klasių sudarymas atitinka šio įstatymo 43 straipsnyje ir Vyriausybės patvirtintose Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse nustatytus reikalavimus, mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, sumažinimą savivaldybės **ar steigėjai** padengia iš savivaldybių **ar steigėjų** biudžetų.“

4. LŠMPS atkreipia dėmesį, kad 2021 m. atliko tyrimą dėl ikimokyklinio ugdymo finansavimo, kurio rezultatai rodo, kad šalies savivaldybės, kurių savarankiška neformaliojo

švietimo ir švietimo pagalbos užtikrinimo funkcija, tik iš dalies prisideda ar visai neprisideda prie ikimokyklinio ugdymo ir švietimo pagalbos užtikrinimo finansavimo iš savo biudžeto, o finansavimui panaudoja iš valstybės biudžeto skiriamas lėšas. LŠMPS nuomone, labai svarbu vienose rankose sutelkti tiek švietimo politikos formavimo, tiek ir jos įgyvendinimo funkcijas, kadangi tik taip bus pasiekti teisės aktais numatyti nacionalinės švietimo politikos tikslai bei uždaviniai. Palikus ikimokyklinį ugdymą ir švietimo pagalbą, kaip savivaldybių savarankišką funkciją, tinkamas švietimui skirtų lėšų naudojimas ir savivaldybių dalis ikimokykliniam ugdymui bei švietimo pagalbai nebus užtikrinama. Papildomai LŠMPS primena, kad 2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties 2022 m. gruodžio 16 d. pakeitimo 8.12 p. numato įpareigojimą vyriausybei, rengiant atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektus, papildomas valstybės biudžeto lėšas, skirtas švietimo pagalbos ir ikimokyklinio ugdymo finansavimui didinti, skirti savivaldybėms, kaip valstybės biudžeto specialią tikslinę dotaciją savivaldybių biudžetams. Šios nuostatos tikslas – pilnai finansuoti ikimokyklinį ugdymą ir švietimo pagalbą iš valstybės biudžeto, kad šią ugdymo ir pagalbos sritį pasiektų visas veiklai skirtas finansavimas, o ne, kaip parodė tyrimas, tik ta dalis, kuri ateina iš valstybės biudžeto.

Atsižvelgiant į pateiktus argumentus, LŠMPS siūlo konceptualiai peržiūrėti Projektą ir numatyti, kad ikimokyklinis ugdymas bei švietimo pagalba būtų pilnai finansuojama iš valstybės biudžeto ir tai būtų savivaldybėms deleguota funkcija.

Lietuvos švietimo ir mokslo
profesinės sąjungos pirmininkas

Egidijus Milešinas